

מה פתוב? ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר בכל ארץ מצרים. אמר רבי חזקיה, מה הטעם ויעבר בכל ארץ מצרים? כדי לשלט, שפך מכרזים לפניו, וכדי לכנס התבואה בכל מקום ומקום. רבי אלעזר אומר, כנס יוסף תבואה בכל מקום כדי שלא תרקב.

אמר רבי שמעון, כל מה שהקדוש ברוך הוא עשה, הכל הוא לגלגל לגוילים, משום שרצה לקים הגזרה. בא ראה, כשפרא הקדוש ברוך הוא את העולם, הביא כל מה שצריך העולם בראשונה, ואחר כך הביא את האדם לעולם ומצא מזון.

[בא ראה] כמו כן הקדוש ברוך הוא אמר לאברהם, (בראשית טו) ידע תדע פי גר יהיה זרעך בארץ לא להם וגו', ואחרי כן יצאו ברכש גדול. כשבא יוסף לארץ מצרים, לא מצא בה רכוש גדול. גלגל לגוילים, והביא רעב על העולם, וכל העולם היו מביאים כסף וזהב למצרים, והתמלאה כל ארץ מצרים כסף וזהב. לאחר שהכל נתקן רכוש גדול, הביא את יעקב למצרים.

שפך דרכי הקדוש ברוך הוא - בראשונה בורא [מקדים] רפואה, ואחר כך מפה. כך בראשונה התקין רכוש גדול, ואחר כך הביא אותם לגלות, ועל כן גלגל לגוילים והביא רעב על [כל] העולם, כדי שיהיו מביאים כסף וזהב כל העולם למצרים.

בא ראה, משום יוסף שהוא צדיק, הוא גרם עשר של כסף וזהב שישלו ישראל, כפתוב (תהלים קח) ויוציאם בכסף וזהב ואין בשבטיו כושל. ומידו של הצדיק זה בא לישראל,

מה פתוב. ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר בכל ארץ מצרים. אמר רבי חזקיה, מאי טעמא ויעבור בכל ארץ מצרים. בגין לשלטאה, דמכרזי קמיה הדי. ובגין למכנש עבדא בכל אתר ואתר. רבי אלעזר אומר, פנש יוסף עיבור בכל אתר, בגין דלא יתרקב. אמר רבי שמעון, כל מה דעבד קדשא בריה הוא, כלא איהו לגלגלא לגולין, בגין דבעי לקיימא קיומא. תא חזי, פד פרא קדשא בריה הוא עלמא, אייתי כל מה דאצטריה עלמא בקדמיתא, ולבתר אייתי ליה לבר נש לעלמא, ואשפח מזונא.

[ו"ח ל"ג תא חזי] פגוונא דא, קדשא בריה הוא אמר לאברהם, (בראשית טו) ידע תדע פי גר יהיה זרעך בארץ לא להם וגו', ואחרי כן יצאו ברכוש גדול. פד אתא יוסף לארעא דמצרים, לא אשתכח בה רכוש גדול. גלגל לגולין, ואייתי כפנא על עלמא. וכל עלמא הוו מייתין כספא ודהבא למצרים, ואתמלי כל ארעא דמצרים כספא ודהבא. לבתר דאתתקן כלא רכוש גדול, אייתי יעקב למצרים.

דחבי ארחי דקדשא בריה הוא, בקדמיתא בארי (ס"א אקדים) אסוותא, ולבתר מחי.

כך בקדמיתא אתקין רכוש גדול, ולבתר כך קצו ע"ב) אייתי לון לגלותא. ועל דא גלגל לגולין ואייתי כפנא על כל עלמא, בגין דליהוו מייתין כספא ודהבא כל עלמא למצרים.

תא חזי, בגין כך יוסף דאיהו צדיק, איהי גרים עותרא כספא ודהבא, לנטלא ישראל. פדכתיב, (תהלים קח) ויוציאם בכסף וזהב ואין בשבטיו כושל. ומן ידא דצדיק, אתא דא